

5^e jaargang 2015

Editie steenuil

Nieuwsbrief Vogelwerkgroep IVN Oisterwijk

Inhoud:

- * Van muis, vogel tot kannibaal
- * Het nut van ringen
- * Resultaten
- * Impressie broedseizoen
- * Uitdeelactie steenuilveilige drinkbakken voor het vee.
- * Fotowedstrijd

Contact en informatie:

Gebiedscoördinator:

Anita van Dooren

jmvandooren@home.nl

013-5216829

06-15243881

Samenwerkingsverband
tussen Vogelwerkgroep IVN
Oisterwijk & Brabants Land-
schap

natuur dichtbij huis

Brabants Landschap

Coördinatiepunt Landschapsbeheer

Foto: M. van Tulder

Beste kashouders en andere geïnteresseerden,

Wij zijn weer volop bezig met de najaarswerkzaamheden. Een periode waarin jonge steenuilen definitief op zoek moeten gaan naar een eigen territorium. Hoe het afgelopen broedseizoen is verlopen? U kunt hier de broedresultaten van 2015 bekijken. Maar niet zonder u (alle kashouders) bij deze te bedanken voor de goede zorgen.

Van muis, vogel tot kannibaal

Al bij de eerste controles van de nestkasten troffen wij weinig muizen aan als prooi. In plaats daarvan vonden we des te meer vogelveren in de nestkasten. Dit is niet verwonderlijk omdat de steenuil makkelijk kan overschakelen naar ander voedsel. Het geeft ook aan dat de muizenstand na 2014 is ingezakt.

Ook was er op sommige locaties een voedselprobleem, waardoor de jongen ten prooi zijn gevallen aan de ouders. Daarnaast troffen wij bij een broedsel met twee jongen één van de ouderuilen dood en aangevreten in de nestkast aan. Deze jongen zijn toch succesvol uitgevlogen. Verder troffen we kasten aan die te smerig waren om open te maken. Waarschijnlijk zijn de vele regenwormen, die aan de jongen zijn gevoerd, de oorzaak. Zij veroorzaken diarree.

Toch was het niet alleen maar kommer en kwel. Het broedseizoen leverde ook mooie resultaten op, waaronder een succesvol tweede broedsel. Als laatste willen wij ook nog enkele opmerkelijke prooien noemen die wij in de nestkasten tegenkwamen: één grote bonte specht en een adulte boerenzwaluw.

Volgens Wikipedia

Kannibalisme

► Voor het gelijknamige begrip uit de geologie, zie *Kannibalisme (geologie)*.

Kannibalisme is het eten van individuen van dezelfde *soort*, bijvoorbeeld mensen die mensen eten (ook **antropofagie** genoemd; van het *Griekse* *ανθρωπος* ("mens") en de stam *φαγ-* ("eet")), of honden die honden eten.

Uilen(w)ringer

Het nut van het ringen

2015 is het jaar waarin wij, Christien Hermsen en Anita van Dooren, onze ringvergunning behaalden. En dit is het eerste broedseizoen waarin wij zelfstandig mogen ringen. Door het ringen wordt er veel duidelijk. Door terugmeldingen komen we bijvoorbeeld veel te weten over het trekgedrag van jonge uilen en mogelijke doodsoorzaken. Ook legt het verrassende zaken bloot zoals familieverbanden. Er zijn gevallen bekend waarvan een broedpaartje bestaat uit moeder en een zoon, of vader en een dochter. Als dit vaak voorkomt zou dit iets kunnen zeggen over het aantal beschikbare uilen in een omgeving. Omdat wij bij het ringen de jongen wegen en de prooiresten in de kast bekijken kunnen wij ook iets zeggen over de conditie van de nestjongen en het voedselaanbod.

Door het ringen de afgelopen jaren zijn er in ons werkgebied inmiddels interessante terugmeldingen van o.a. jongen die nu alweer voor het tweede jaar een eigen territorium en broedsel hebben.

Onze ringvergunning is geldig voor Noord-Brabant en wij werken dan ook samen met uilengroepen in dit gebied.

RESULTATEN OISTERWIJK

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broedsels	3	5	9	6	7	4	5
Predatie							
Verkeer			1				
Verdronken			1	1			
Kat of hond							
Verongelukt	1	1					
Niet uitgekomen eieren	8	5		20	13	8	1V
Verstoring							
Anders		3OK					3 VZ
Uitgevlogen uiltjes	3	11	32	20	15	15	10

Codes: V=verdwenen, VZ=verzwakt, NBV= niet bevrucht, NBB=niet bebroed, R=rot, R=raamslachtoffer, G=gif, H=havik
 DK=dood in kast na uitvliegen, NUV=niet uitgekomen wel volgroeid, DO=doodsoorzaak onbekend, K=kannibalisme,
 SM=steemarter, SP=sperwer, OK=onderkoeling door regen

RESULTATEN HEUKELOM

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broedsels		5	9	4	5	5	6
Predatie							
Verkeer			1				
Verdronken			1	1			
Kat of hond							
Verongelukt	1	1					
Niet uitgekomen eieren		5		20	13	8	2V, 2R, 8 OBB/OBV
Verstoring							
Anders							
Uitgevlogen uiltjes	12	32	20	10	9	15	12

RESULTATEN HAAREN

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broedsels	5	5	4	9	9	10	13
Predatie		3		6 H		1	6K
Verkeer			1				
Verdronken	1	1				2	
Kat of hond							
Verongelukt	1	3					
Niet uitgekomen eieren			3NBB/ NBV	7NBB/ NBV	1 NBB 1 NUV 3 R	3R	1NUV
Verstoring							
Anders						1DK	2DK 1DO
Uitgevlogen uiltjes	12	16	8	20	23	27	28

Code: V=verdwenen, VZ=verzwakt, NBV= niet bevrucht, NBB=niet bebroed, R=rot, R=raamslachtoffer, G=gif, H=havik
DK=dood in kast na uitvliegen, NUV=niet uitgekomen wel volgroeid, DO=doodsoorzaak onbekend, K=kannibalisme, S
M=steemarter, SP=sperwer, OK=onderkoeling door regen

RESULTATEN MOERGESTEL

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Broedsels		2	3	4	2	4	4
Predatie	1	2SP				2	
Verkeer						1	
Verdronken							
Kat of hond							
Verongelukt							
Niet uitgekomen eieren					3V		3NBB/NBV
Verstoring							
Anders							
Uitgevlogen uiltjes	5	4	6	12	3	15	5

Impressie broedseizoen 2015

Succesvol tweede broedsel

Predatie door ouderuilen

Jong met luchtweginfectie

Grote bonte specht als prooidier

Billie Turf: gelukkig hadden niet alle uilen last van voedselgebrek

Steenuilveilige drinkbakken voor het vee

Dankzij de financiële bijdrage van Stichting Beheer Kleine Landschapselementen Midden-Brabant kon Steenuilenwerkgroep Oisterwijk op Koningsdag steenuilveilige drinkbakken voor het vee uitdelen aan alle kashouders in ons werkgebied waar ons favoriete uiltje huist. Precies op tijd! Niet alles is te voorkomen maar we hebben dit broedseizoen geen meldingen gekregen van verdronken uiltjes.

Fotowedstrijd

Stuur ons een foto van de steenuilveilige drinkbak voor het vee (de bak in het veld). En maak kans op één van deze boeken. Inzenden kan tot 15 december naar jmvandooren@home.nl

